

آشنایی با

استان تهران

Tehran

ارمغان آفاق ایرانیان

جغرافیا و تاریخ

موقعیت جغرافیایی

استان تهران با ۱۸۸۱۴ کیلومتر مربع مساحت در شمال فلات مرکزی ایران قرار گرفته است. این استان از شمال به استان مازندران، از جنوب به استان قم، از شرق به استان سمنان و از غرب به استان قزوین محدود شده است. ابر شهر تهران مرکز شهرستان و مرکز استان تهران و پایتخت جمهوری اسلامی ایران است. براساس آخرین تقسیمات کشوری، شهرستان‌های تهران، دماوند، ری، ساوجبلاغ، شمیرانات، شهریار، ورامین، اسلام‌شهر و کرج مهمترین شهرستان‌های استان تهران را تشکیل می‌دهند.

استان تهران در آبان ماه ۱۳۸۵ حدود ۱۳۴۲۲۳۶۶ نفر جمعیت داشته است. از این تعداد حدود ۶۹۰۱۲۱۷ نفر مرد و ۶۵۲۱۱۴۹ نفر زن بوده‌اند. از کل جمعیت استان در همین سال ۳۴/۹۱ درصد در نقاط شهری و ۶۵/۸ درصد در نقاط روستایی سکونت داشته‌اند.

بلندترین نقطه استان تهران قله دماوند با ۵۶۷۱ متر ارتفاع و پست‌ترین قسمت آن با ۷۹۰ متر ارتفاع از سطح دریا، دشت ورامین در جنوب شرقی استان است. رشته کوه البرز، در شمال سوادکوه و فیروزکوه در شمال شرقی، لواسانات، قره داغ و شمیرانات، کوه‌های حسن آباد و نمک در ناحیه جنوب و بی بی شهریان و القادر در جنوب شرقی و ارتفاعات قصر فیروزه در شرق قرار گرفته‌اند.

آب و هوا

اقلیم استان تهران در نواحی کویبری و جنوب گرم و خشک، در نواحی پاکوهی سرد و نیمه مرطوب و در نواحی مرتفع سرد با زمستان‌های طولانی است. گرم‌ترین ماه‌های سال در مرداد و شهریور با متوسط دمای ۲۸-۳۰ درجه و سردترین ماه سال دی ماه با یک درجه سانتی‌گراد گزارش شده است. دمای شهر تهران در زمستان معتدل و در تابستان گرم است.

بخش شمال تهران و شمیرانات در تابستان نیز معتدل است. میانگین بارندگی سالانه استان تهران در حدود ۴۰۰ میلی متر گزارش شده است. بیشترین بارش سالانه در ماه‌های زمستان روی می‌دهد.

بطور خلاصه می‌توان گفت سراسر ماه‌های بهار و تابستان و حتی در ماه پاییز دامنه‌های جنوبی البرز به ویژه در نواحی کوهستانی، دره‌ای، رودخانه‌ای و سواحل دریاچه‌های پشت سدهای بزرگ امیر کبیر، لتیان و لار و دریاچه‌های طبیعی جابان و تار از ارزش تفرجگاهی قابل توجهی برخوردار است. همچنین در تمام طول زمستان نواحی شمالی استان تهران به علت پوشش برفی سنگین به ویژه دامنه‌ها و شیب‌های البرز جنوبی، شرایط مساعدی را برای ورزش‌های زمستانی از جمله اسکی فراهم می‌آورد.

فرهنگ و تاریخ

تهران امروزی که در ردیف بزرگترین و پرجمعیت‌ترین شهرهای جهان قرار دارد، فراز و نشیب‌های تاریخی فراوان داشته است. «طهران» که زمانی قریه‌ای بیش نبود، امروز به تهران بزرگ با بیش از یازده میلیون نفر جمعیت تبدیل شده است. این شهر در سال ۱۲۰۰ هجری قمری به پایتختی ایران برگزیده شد. از آن تاریخ به بعد به مرکز سیاسی، اداری، اقتصادی، فرهنگی و هنری کشور تبدیل شد. در طول ۲۰۰ سال گذشته دانشمندان، نویسندگان، هنرمندان و شاعران بزرگی در تهران زندگی می‌کنند یا زندگی کرده و مرحوم شده‌اند. در هر حال تهران امروزی به مرکز بزرگ تحولات تاریخی و فرهنگی تبدیل شده است.

دماوند

دماوند یکی از شهرهای قدیمی ایران است. در زمان آبادانی ری، این شهر نیز آباد بوده است. اما به سبب نزدیکی به کوه دماوند، زمین لرزه‌های بسیاری باعث خسارت فراوان و ویرانی‌های بی‌پایانی آن شده است. شهر دماوند در متون قدیم به نام‌های گوناگونی از جمله "دناوند" نامیده شده است. فردوسی بارها از این شهر در شاهنامه نام برده و کوه دماوند را آشیانه‌ی سیمرغ، آموزنده‌ی زال پدر رستم دانسته است. این شهر در سال ۳۰ هجری قمری در زمان خلافت عثمان به دست اعراب فتح شد. مهمترین آثار این شهر به دوره سلجوقیان تعلق دارد. ضمن اینکه زیبایی‌های طبیعی آن در خور تحسین و ستایش می‌باشد.

کرج

این شهرستان در غرب تهران واقع شده است. از آثار تاریخی آن می‌توان به بقایای آتشکده سنگی تخت رستم متعلق به دوره اشکانی و ساسانی، کاخ سلیمانیه (محل کنونی دانشکده کشاورزی) و بقعه شاهزاده سلیمان، بقعه امامزاده رحمنش و زید پلنگ آباد اشتهارد اشاره کرد.

ری

ری یکی از شهرهای قدیمی ایران است و در حدود ۳۰۰ سال ق. م یکی از جانشینان اسکندر (سلوکوس)، نام «اوربوس» را بر روی نهاد، اما این نام در زمان اشکانیان به «ارساکیا» و «ارشکیه» و در زمان ساسانیان به «ری» تغییر یافت. این شهر، در دوره اسلامی، مرکز فرمانداران بنی‌امیه بود و در دوره مغولان و تیموریان، چندین بار مورد تاخت و تاز قرار گرفت. وجود آثار تاریخی متعدد در این شهر که در این کتاب به آنها اشاره شده است، نشانه قدمت تاریخی آن می‌باشد.

شمیرانات

این شهرستان در شمال تهران واقع شده و آثار سیاحتی و زیارتی متعددی دارد که از آن جمله می‌توان بیلاقیات دامنه‌های البرز و به بقعه امامزاده قاسم، از آثار قرن دهم هجری اشاره کرد.

تهران

این شهر، قبل از دوره صفویان، یکی از روستاهای ری بود. در زمان حمله مغول شهری ویران و وعده‌زیادی از جمعیت آن به روستای تهران مهاجرت کردند و موجبات رشد و گسترش آن را فراهم آوردند. در دوره صفویه، شاه طهماسب صفوی این شهر را به پایتختی خود برگزید و در این دوره، ۱۱۴ برج به تعداد سوره‌های قرآن در تهران بنا کردند و زیر هر برج یک سوره قرآن قرار دادند و چهار دروازه شمیران، قزوین، دولا و حضرت عبدالعظیم در این دوره ساخته شده بود. در دوره قاجاریه نیز این شهر پایتخت رسمی ایران بود و آثار بسیاری در آن ساخته شده. در دوره ناصرالدین شاه نقشه شهر تهران توسط میرزا یوسف مستوفی الممالک طراحی شد. در دوره پهلوی تهران همراه با نوسازی توسعه یافت. در حال حاضر شهر تهران پایتخت ایران و یکی از بزرگترین شهرهای جهان است.

ورامین

پس از ویرانی ری به دست مغولان و تیموریان، گروهی از مردم این شهر به ورامین که نزدیک آن قرار داشت، مهاجرت کردند. ورامین یکی از شهرهای تاریخی ایران است. بقعه امام زاده یحیی از آثار قرن هشتم هجری و مسجد جامع از آثار دوره ایلخانی ابوسعید می‌باشد.

فیروزکوه

این شهرستان در شرق استان تهران و در منطقه کوهستانی واقع شده است. آب و هوای آن سرد و با زمستان‌های خنک است. این شهرستان طبیعتی بسیار زیبا دارد. مناظر کوهستانی، دره‌ای و بویژه چشم‌انداز کوهستان دماوند بسیار جالب و دیدنی است.

آثار تاریخی

کاخ ها و عمارات

عمارت باغ فردوس (تجربش)، شمیرانات

این عمارت توسط حاج میرزا آقاسی در زمان محمد شاه قاجار بنا شد و به سبب زیبایی و سرسبزی به باغ فردوس معروف شد. وسعت باغ فردوس حدود ۲۰ هزار و مساحت بنای آن هزار مترمربع و در سه طبقه ساخته شده است. روی دیوارهای جانبی و دهانه در جنوبی تزئینات گچی زیبایی دیده می شود. بام عمارت شیروانی و درها و پنجره ها تماماً از چوب و شیشه های رنگی ساخته شده اند.

کاخ و یادگان عشرت آباد

این قصر در سال ۱۲۹۱ قمری به دستور ناصرالدین شاه در محل عشرت آباد، در شمال شرقی تهران و بیرون دروازه شمیران ساخته شد. ساختمان کلاه فرنگی عشرت آباد در چهار طبقه با بام شیروانی است. طبقه سوم این ساختمان دارای شاه نشین، آینه کاری و مقرنس است.

کاخ گلستان

این کاخ در سال ۱۲۶۸ هجری قمری به دستور ناصرالدین شاه ساخته شد و شامل سرسرای ورودی، تالارهای موزه آینه، برلیان، عاج، بلور و تالار اسلام می باشد. در شاه نشین تالار اسلام، تخت طاووس قرار دارد که نادرشاه آنرا در سال ۱۷۳۹ از هند به غنیمت آورد. این تخت هفت پایه جواهرنشان و دو پله دارد که بر پشت تندیس از اژدها قرار گرفته و دیوارهای ظریف دارد که گردگرد آن را با کتیبه زینت داده اند.

کاخ مرمر

این کاخ در فاصله سالهای ۱۳۱۶ - ۱۳۱۳ احداث شده و معماری آن آمیزه ای از سبک های شرقی و غربی است. هنرمندانی مانند حسین لرزاده (معمار)، استادیزدی (کاشی کار)، محمد حسین صنیع خاتم و حسین طاهرزاده در ساختن آن همکاری کرده اند.

مدرسه و عمارت مروی

مدرسه فخریه یا مروی در قرن سیزدهم هجری قمری، به فرمان فتحعلی شاه قاجار توسط فخرالدوله حاکم مرو بنا شد. این عمارت شامل جلوخان، سردر بلند، صحن وسیع، حجره ها و چندین ایوان مزین به کاشی کاری خشتی است.

عمارت عثمانی و پل رومی

این عمارت، در قرن نوزدهم توسط یکی از سفیران دولت عثمانی در منطقه الهیه تهران ساخته شد که همچنان به دولت ترکیه تعلق دارد. نام رومی همانند لقب مولانا جلال الدین محمد بلخی روی پلی کوچک در این محل باقی مانده است.

کاخ صاحبقرانیه

این کاخ در دوره فتحعلی شاه و در میان یکی از کاخ های مجموعه نیاوران، در شمال شرقی تهران ساخته شد. از قسمت های مختلف آن می توان به حوض خانه، کرسی خانه، تالار جهان نما و تالار آینه اشاره کرد که با تابلوهای نقاشی گران بها و اشیای بسیار نفیس تزئین شده اند.

کاخ سلطنت آباد

این کاخ در سال ۱۳۰۵ قمری به فرمان ناصرالدین شاه در قریه رستم آباد در دو طبقه ساخته شده است و حوض خانه وسیعی در وسط دارد. گوی زربینی نشانه کاخ سلطنتی، بر فراز بلندترین نقطه شیروانی بام جای داده شده است. سقف زیرین حوض خانه، اتاق های دیدار و راهروهای آن، به گچ بری های زیبا آراسته شده است.

شمس العماره

این قصر در سال ۱۲۸۴ به دستور ناصرالدین شاه و توسط معیرالممالک ساخته شد. شمس العماره عمارتی بلند با دو برج است که در دهه اخیر مرمت و نوسازی شده است.

کاخ سرخه حصار (یاقوت)

کاخ سرخه حصار که به کاخ یاقوت هم معروف است در اواخر قرن ۱۳ و در زمان ناصرالدین شاه در محل سرخه حصار ساخته شد. این کاخ شامل دو دستگاه عمارت به نام کوشک بیرونی و حرم خانه بود و در مجموع دویست اتاق داشت و همچنین کاروانسرا، سربازخانه و گرمابه هم داشت که امروزه اثری از آنها دیده نمی شود.

عمارت تخت مرمر (تخت سلیمان)

تخت مرمر یا «تخت سلیمان» به دستور فتح علی شاه قاجار در سال ۱۲۲۰ هجری قمری به شکل یک سکوی دیواره دار بلند، از شصت و پنج قطعه مرمر بزرگ و کوچک ساخته شد و در وسط ایوان اصلی کاخ مستقر گردید. ارتفاع این تخت از کف ایوان یک متر و از چهار طرف بر دوش شش فرشته و سه دیو و یازده ستون ماریج قرار گرفته است. در طرفین پله جلو ایوان، دو شیر حجاری شده قرار داده شده است.

بنای انجمن آثار و مفاخر فرهنگی

این ساختمان قدیمی در گذشته یکی از خانه های حسین پاشا خان (معروف به امیر بهادر) وزیر دربار مظفرالدین شاه بود و به حسینیه امیر بهادر معروف است. این خانه با ۳۰۰۰ متر مربع زیر بنا، دارای تالار بزرگ آینه کاری و تالار بزرگ سخنرانی است و در خیابان ولی عصر و در نزدیکی های پل امیر بهادر قرار دارد.

سایر کاخ ها و عمارات

سایر کاخ ها و عمارات استان عبارتند از: حوض خانه باغ قدیم نگارستان، کاخ بهارستان و عمارت درالفنون و عمارات نگارستان در تهران.

شهرها و تپه های باستانی

ری باستانی، ری

ویرانه های باستانی ری که در حوالی شهر کنونی ری باقی مانده، آثاری از دوران قبل و بعد از اسلام دارد، از جمله این آثار می توان به قلعه طبرک، چشمه علی، مرکز شهر سلجوقی، برج نقاره خانه، چال ترخان، قلعه و باروی ری، بناها، آثار و اشیای سفالی و لعابی، سکه های زرین و سیمین متعلق به دوره اشکانیان، ساسانیان، سلجوقیان و سده های شش و هفت هجری قمری، خرابه های کاخ اشکانی روی تپه چشمه علی و نقش برجسته ساسانی کوه سرسره اشاره کرد. کشف ویرانه های مسجدی از قرن دوم هجری قمری، یک دخمه آجری و قطعات گچ بری زمان سلجوقی در شهر ری، نمایانگر بزرگی و آبادانی این منطقه در اوایل اسلام تا قرون پنج و شش هجری قمری است.

خانه های قدیمی و تاریخی

منزل امام جمعه

منزل امام جمعه از بناهای عالی نیمه دوم قرن سیزدهم هجری قمری و محل سکونت امام جمعه تهران در دوران قبل از انقلاب اسلامی بود. این بنا دارای اتاق‌ها و تالارهای متعددی است که داخل آن‌ها با گچ بری‌های زیبا تزئین شده است.

خانه مشیرالدوله

این بنای قدیمی در حد فاصل خیابان منوچهری و جمهوری اسلامی در کوچه پیرینای لاله زار واقع شده و منتسب به حسن پیرینا ملقب به مشیرالدوله است که از رجال برجسته دوره قاجار بود. نمای خارجی این عمارت سه طبقه، ساده و یکدست آجر با بندکشی گچی و داخل بنا نیز صاف و یکدست است. گچبری و فرنگی‌کاری ایوان شمالی و کاشی‌کاری اتاق‌های زیرزمین، مهم‌ترین تزئینات بنا را تشکیل می‌دهند. کاشی‌های به‌کار رفته در زیرزمین از جنس خشت و در ابعاد بزرگ است و منقوش به تصویر شخصیت‌های اساطیری و تاریخی است. در حال حاضر این بنا در تملک دانشگاه علوم پزشکی تهران است.

خانه وثوق الدوله

بنای این ساختمان در سال ۱۲۵۲ ه‍. ق (قرن سیزدهم) به پایان رسید و شامل تالارها اتاق‌های متعددی است که با گچ بری‌های عالی مزین شده‌اند.

سایر خانه های قدیمی

دیگر خانه‌های قدیمی تهران عبارتند از: خانه احسانی واقع در خیابان امیرکبیر، پامنار، کوچه بهاء‌الدوله، خانه بازار مسگرها واقع در خیابان شهید مصطفی خمینی، خانه صفوی واقع در خیابان شهیدمصطفی خمینی، سرچشمه، خانه ماندلا (کوشک) واقع در خیابان فردوسی، خیابان کوشک، خانه قوام‌السلطنه واقع در خیابان سی تیر که اکنون موزه آبیگنه است، خانه ابوالقاسم تفصیلی واقع در خیابان امیرکبیر زوبروی اکیاتان، خانه هدایت واقع در خیابان هدایت، خانه استاد حسین بهزاد واقع در خیابان بهزاد (شهید حسن نوفلاح)، خانه کلارا آبکار واقع در خیابان جمهوری، خانه قدیمی سه‌راه‌امین حضور مربوط به دوره قاجاریه، خانه علاء الدوله مربوط به دوره قاجاریه، خیابان فردوسی، خانه نصرالدوله مربوط به دوره قاجاریه، سرچشمه، کوچه مرآت و خانه مستوفی الممالک مربوط به دوره قاجاریه، بوذر جمهری، گذر مستوفی.

دژها و قلعه ها

قلعه ایرج،ورامین

این قلعه در شمال شرقی ورامین و در نزدیک دهکده جعفرآباد واقع شده است. این قلعه‌مستطیل شکل با خشت و گل ساخته شده و ارتفاع متوسط دیواره‌های آن ۱۲ متر است. در اطراف این قلعه‌سنگرهایی به فواصل ۱۰۰ متر وجود دارد.

قلعه طبرک و حصار قدیم،ری

این بارو و حصار از آثار دوران خلفای عباسی است که در شهری واقع شده ومشمول بر یک رشته دیوارهای خشتی و سنگی است. در داخل حصار، قلعه طبرک قرار داشت که به دستورطلغر سلجوقی منهدم شده است.

سایر قلعه ها و دژها،تهران

سایر قلعه‌ها و برج‌ها عبارتند از: برج و باروی مرکز شهر سلجوقیان در شهری، زندان هارون در ده کیلومتری جاده تهران - خراسان، برج سنگی تپه‌گیری (گنبد مرداویج زیارتگلی) در شمال شرقی امین‌آباد و قلعه سرخ در شهری.

پل و جاده و کاروانسراهای تاریخی

آب و هوای کویر دست کم در نیمی از سال دلپذیر است. آسمان در شب کویر به راستی برای شهرنشینان و طالبان چشم اندازه‌های نو، دیدنی و شگفت است. شب‌ها آسمان پر ستاره دیدنی‌تر از آن است که به تصور درآید. سکوت محض و آرامش کامل چشم اندازه‌ای بدیع، سراب‌های اغواکننده، زمین‌های سیاه و سفید، خاک‌های برآمده، موزائیک‌های نمک، لایه‌های نمکی زمین و دیگر مناظر طبیعی مشابه را تنها در کویرها می‌توان دید. کویر آثار تاریخی و باستانی پر شماری مشتمل بر کاروانسراها، کاخ‌ها، آب انبارها، قنات‌ها، مراکز زیارتی ومذهبی را در خود جای داده است که نشانگر دیرینگی زیست انسان در کناره‌های کویر است.بخشی از محدوده جنوب استان تهران در حوزه معروف کویر مسیله قرار گرفته است. در محدوده جاذبه‌های بالقوه برای برنامه ریزی تورهای سیاحت کویری فراهم شده است. مهم‌ترین این جاذبه‌ها، در پیوند بازیبایی‌های طبیعی کویر عبارتند از:

کاروانسرای دیر

در مسیر راه تهران به قم، پس از حسن آباد، به طرف ورامین و ۱۲کیلومتر پیش از بند علی‌خان،به کاروانسرای دیر در راه قدیمی ساسانی قرار دارد که اصفهان را به ری متصل می‌کرده است. کاروانسرای کنونی دیر بر روی ویرانه‌های «دیر الجص» یا «دیر گچین» یا «دیر کردشیر» ساخته شده است. در کناره‌های دروازه ورودی کاروان سرا، دو برج دو طبقه قرار دارد. این بنا، حیاطی بزرگ با اتاق‌های کوچک بدون پنجره دارد. اتاق‌ها روی سکویی قرار دارند، جرزهای آن آجری و سقف آن‌ها ضریبی است. در وسط بدنه‌ها در سه سمت حیاط، ایوان‌هایی بزرگ شبیه ایوان‌های داخل مسجد قرار دارد.

کاروانسرای حوض

این کاروانسرا در گذشته از اقامت‌گاه‌های بین راهی مسیر تهران – قم محسوب می‌شد و به‌دلیل آمد و شد زیاد بین تهران – قم و اصفهان از رونق بسیار برخوردار بود. اما امروزه، به علت استقرار در خارج از مسیر راه اصلی، کارکرد سابق خود را از دست داده است.

پل ها و جاده های قدیمی

قدیمی‌ترین نشانه‌های برجای مانده از راه‌های گذشته، راه‌ها و پل‌های متعلق به دوره‌ساسانی است. این راه‌ها اصفهان را به ری وصل می‌کردند. از بقایای راه ساسانی بر جای مانده در این ناحیه، راهی است که از جنوب حوض سلطان – بین دلاک و محمد آباد کاج – می‌گذشته و از راه‌های مهم ارتباطی میان ری و اصفهان محسوب می‌شده است. پل دلاک نیز که روی رودخانه قره چای بنا شده، عمدتاً برای برقراری ارتباط میان قم و مشهد ساخته شده بود. راه قدیمی دیگری در شمال سیاه‌کوه، سنگ فرشی گسترده است که از خطوط ارتباطی مهم میان اصفهان و سواحل دریای مازندران بوده است.

کاروانسرای پل دلاک

این کاروانسرا نزدیک پلی که بر روی رودخانه قره‌چای در محل اتصال آن به قم رود ساخته‌شده‌است، قرار دارد. این پل برای برقراری ارتباط میان قم و مشهد ساخته شده بود.

مدارس قدیمی

مسجد و مدرسه (شهید مطهری)سپهسالار

این بنا در خیابان شهید مصطفی خمینی واقع شده و از آثار قرن‌سیزدهم هجری قمری است. حاج میرزاحسن خان سپه سالار، صدر اعظم دوره ناصرالدین شاه قاجار و برادرش مشیرالدوله بانی این مسجد بودند. این مدرسه ۶۲ مترطول و ۶۱متر عرض و ۶۰ حجره دارد.گنبد آن، ۳۷ مترارتفاع دارد. این بنا شامل جلوخان، سردر، دهلیز، ساختمان دو طبقه، حجره‌ها، چهارایوان، گنبدی بزرگ، شبستان، هشت‌گلدسته، مناره کاشی‌کاری شده و مخزن یک کتابخانه معتبر است.

بازارهای قدیمی

بازار بین الحرمین

این بازار بین مسجد امام خمینی (شاه سابق) و مسجد جامع واقع شده و در زمان محمدشاه قاجار ساخته شده است. بازار بین الحرمین عرضه کننده نوشت افزار و کاغذ و مقواست.

بازار تهران

بازار تهران از آثار دوره فتح علی شاه قاجار است و مجموعه است از دالان ها و کوچه های تو در تو باردیف دکان ها و راسته ها این بازار از مراکز اصلی داد و ستد تجاری شهر تهران و کشور به شمار می رود. بخش های عمده آن عبارتند از: بازار امیر، تیمچه امین اقدس، تیمچه صدر اعظم و تیمچه کتاب فروشان.

سایر بازارها

سایر بازارهای قدیمی استان تهران عبارتند از: بازار ری و بازار ورامین که اهمیت تاریخی دارند.

گورستان ابن بابویه

گورستان قدیمی ابن بابویه درزمینی به مساحت ۵/۹ هکتار ایجاد شده است. این گورستان موزه ای ارزشمند است که مردان بزرگ تاریخ معاصر ایران از جمله میرزاده عشقی، شاعر بزرگ و انقلابی، دهخدا، ادیب و خالق لغت نامه دهخدا و دکتر حسین فاطمی وزیر امور خارجه دوران نهضت ملی کردن نفت را در خود جای داده است.

گورستان ظهیرالدوله

گورستان ظهیرالدوله در خیابان دربند، در باغی به مساحت ۳ هزار متر مربع واقع شده است. این گورستان مدفن بسیاری از هنرمندان و شاعران از جمله رهی معیری، ایرج میرزا و فروغ فرخزاد است.

برج ها و مناره ها

برج علاءالدین

این برج با ۱۷ متر ارتفاع در شمال مسجد جامع ورامین قرار دارد و در سال ۶۸۰ ه. ق ساخته شده است. سبک ساختمان برج، ترکیبی از معماری مغولی و دوره آق قویونلو و قره قویونلو است.

برج نقاره خانه، ری

بقایای این برج هشت ترکی، بر فراز کوه نقاره خانه شهری باقی مانده و محل برج، نقاره خانه آرامگاه یکی از شهپریان سلجوقی است.

برج طغرل

برج طغرل در میان محوطه ای در شهری قرار دارد و احتمالاً آرامگاه طغرل اول پادشاه سلجوقی است. که این برج ۲۰ متر بلندی دارد و از نوع برج های ترک ترک است و در سال ۱۳۰۰ ه. ق تعمیر شده و اکثر عناصر و نقش و نگار و کتیبه آن از بین رفته است. لوح سنگ مرمر به نشانه مرمت بنا به دیواره آن نصب شده است.

مناره پامانر

این مناره از بناهای قرن ۱۳ هجری قمری و متصل به یک مسجد است که در نتیجه احداث خیابان، محوطه آن آسیب دیده است. ساختمان آجری مناره با کاشی فیروزه ای و حاشیه متوازی تزیین شده است.

سایر برج ها

سایر قلعه ها و برج ها عبارتند از: برج و باروی مرکز شهر سلجوقیان در شهر ری، زندان هارون در ده کیلومتری جاده تهران - خراسان، برج سنگی تپه گیری (گنبد مرداویج زیارتگلی) در شمال شرقی امین آباد و قلعه سرخ در شهری.

گورستان های قدیمی

گورستان بهشت زهرا

این گورستان بزرگ، شهدای انقلاب اسلامی از جمله شهدای روز تاریخی ۱۷ شهریور، شهدای دفتر حزب جمهوری اسلامی، شهدای هشت سال جنگ تحمیلی، مقبره آیت الله طالقانی و دیگر شهدای انقلاب اسلامی را در خود جای داده است. مرقد امام خمینی (ره) نیز در جوار این گورستان مشهور قرار دارد.

گورستان دولت

این گورستان با ۲ هزار متر مربع مساحت در خیابان دولت واقع شده است. تاریخ آخرین دفن در این گورستان به حدود ۵۰ سال پیش مربوط است. و یادبودی از جنگ جهانی دوم بشمار می آید.

سایر آثار تاریخی

میدان ارگ

ارگ از میدان‌های مهم دارالخلافه تهران است که قدمت آن به دوره شاه تهماسب صفوی می‌رسد. این میدان در گذشته محصور بود و اطراف آن را خندق حفر کرده بودند و بناهای سلطنتی نیز در داخل آن قرار داشت. نام این میدان از زمان فتحعلی شاه به یادگار مانده است و در زمان ناصرالدین شاه، به میدان توپخانه و باغ گلشن معروف بود.

میدان آزادی

این بنا در سال ۱۳۵۰ شمسی و در زمان محمد رضا پهلوی در غرب تهران و در ابتدای جاده مخصوص تهران - کرج در زمینی به وسعت ۵۰ هزار مترمربع ساخته شد و هم زمان موزه‌ای نیز در داخل آن تاسیس شد. زیر بنای این برج ۴۰۰ متر و ارتفاع آن از سطح زمین ۴۵ متر است.

میدان بهارستان

میدان و کاخ بهارستان از بناهای قدیمی تهران است. بانی کاخ بهارستان میرزا حسین خان سپه سالار و تندیس وسط میدان نیم‌تنه آیت الله مدرس است. سمت شمال این میدان، محل باغ نگارستان فتحعلی شاه قاجار بود که بعدها ساختمان‌های مختلفی در آن ساختند. در حال حاضر مجموعه ساختمان‌های آن در تملک دانشگاه تهران قرار دارد. موزه هنرهای ملی نیز در قسمت جنوبی این باغ واقع شده است.

میدان حسن آباد

میرزا یوسف آشتیانی، صدر اعظم ناصرالدین شاه، این میدان را بنام پسرش میرزا حسن مستوفی الممالک بنا نهاد. در فاصله سال‌های ۱۳۰۳ تا ۱۳۱۲، چهار ساختمان با اقتباس از پالادیو، معمار معروف عصر رنسانس ایتالیا در چهار سوی آن بنا شد که یکی از آنها تخریب و بجای آن در سال ۱۳۴۵ ساختمانی چند طبقه برای بانک ملی ساخته شد. فلکه وسط میدان نیز در جریان ساختن مترو تخریب شد.

سردرباغ ملی

در نخستین سال‌های دهه ۱۳۰۰ سردری بلند در مدخل میدان مشق سابق ساخته شد. بعدها بخش بزرگی از زمین‌های میدان مشق به باغ ملی اختصاص یافت و لذا به این نام مشهور شد. این محوطه اکنون در وسط اداره‌های مرکزی پست تهران، شهرداری کل کشور و ثبت قرار دارد.

سایر آثار تاریخی

سایر آثار تاریخی استان تهران عبارتند از: دروازه نو (دروازه محمدیه) در تهران، تپه میل در جاده میل ورامین، تپه‌های کهریزک در جنوب گورستان بهشت زهرا، تپه کمیل و تپه خلانیر در ری، تپه حصارک در جنوب گلندوک لواسان، تپه قلیان در لواسان بزرگ، تپه کی میردلواسان کوچک، تپه سر قلعه لواسان درسوهانک، تپه و قبرستان قیطره. از دیگر میدان‌های قدیم تهران می‌توان به میدان محمدیه (اعلام)، میدان اسب دوانی و سبزه میدان اشاره کرد.

جاذبه های طبیعی

قله ها و ارتفاعات

قله دماوند، دماوند

قله دماوند با ۵۶۷۸ متر ارتفاع در ۷۵ کیلومتری شمال شرقی تهران واقع شده است. علاوه بر طبیعت زیبای قله دماوند، غار اسک و غار گل زرد نیز در مسیر صعود به آن در پلور قرار دارند. از دیگر جاذبه های دیدنی آن به ناحیه لاریجان و آب گرم آن، دشت «ورارو» با هشت متر برف در فصل زمستان و دریاچه لار میتوان اشاره کرد.

قله توچال، شمیرانات

دامنه جنوبی البرز که به کوهستان توچال شهرت دارد، میعادگاه اصلی کوهنوردان و ورزشکاران تهران است. پناهگاه های آن از شرق به غرب عبارت است از کلک چال، شروین، شیرپلا، توچال، اسپید کمر و پلنگ چال و قله کلک چال که ۳۳۵۰ متر ارتفاع دارد از مسیرهای جمشیدیه، گلاب دره، باغ افشار و دره وزباد امکان صعود دارد. پناهگاه نسبتاً مجهز شیرپلا اقامت شبانه را ممکن می سازد و پس از آن تا قله توچال سه ساعت راه است. این پناهگاه دارای ۱۵۰ تخت، ناهارخوری، بوفه، آب لوله کشی و برق دارد. مسیر پناهگاه پلنگ چال از طریق درکه است و مدت زمان صعود به آن در تابستان حدود پنج ساعت است. این پناهگاه ۷۰ تخت دارد.

دریاچه ها

دریاچه سد امیرکبیر، کرج

این دریاچه با ۴۰۰۰ هکتار وسعت در ۲۳ کیلومتری جاده کرج - چالوس در تنگه واریان قرار دارد و هوای پیرامون آن نیز در تابستان ها خنک و مطبوع است. در این دریاچه، فعالیت های ورزشی و تفریحی مانند قایق رانی، ماهی گیری، اسکی روی آب، شنا و پرواز با کایت انجام می شود.

دریاچه سد لار، لار

این دریاچه در ۸۴ کیلومتری تهران قرار دارد و به دلیل نزدیکی به قله دماوند هوایی خنک و چشم اندازهایی زیبا دارد. ورزش های آبی مانند شنا و اسکی در این دریاچه امکان پذیر است.

دریاچه سد لتیان، لواسانات، دماوند

این دریاچه در ۲۵ کیلومتری شمال شرقی تهران قرار دارد و با ۳۳۰ هکتار وسعت بر روی رودخانه جاجرود ایجاد شده است. کرانه ها و پیرامون این دریاچه گردش گاهی گسترده است که مردم از آن بهره می گیرند.

دریاچه تارومنج، دماوند

دریاچه های تارومنج، میان دو رشته کوه قره داغ در شمال و کوه زرین در جنوب واقع شده اند و حدود ۱۱۳ کیلومتر از تهران فاصله دارند. این دریاچه ها در مدخل کوه و در ارتفاع ۲۵۰۰ متری قرار دارند. و آب آنها از رودخانه هایی تامین می شود که از سمت شمال جریان می یابند. آب و هوای این منطقه کوهستانی است. این دریاچه ها چشم اندازی زیبا و برای تفریحات آبی از جمله شنا و قایقرانی مناسب اند و کوهنوردی نیز در دو قله جنوبی و شمالی آنها امکان پذیر است.

سایر دریاچه ها، تهران

علاوه بر دریاچه های یاد شده از دریاچه های زیر نیز می توان نام برد: دریاچه آهنگ در کنار جاده فیروزکوه به وسعت نیم هکتار. دریاچه زیاد در کنار جاده هراز به وسعت ۵/۲ هکتار.

رودخانه ها

بیش تر رودخانه های استان از کوه های البرز سرچشمه می گیرند و آب آن ها حاصل باران و برفی است که در این مناطق انباشته می شود. کناره ها و سواحل این رودخانه ها مکانی مطلوب برای گذران اوقات فراغت است و تقریباً در همه سال از آن ها استفاده می شود. مهم ترین رودخانه های استان عبارتند از:

حبله رود، فیروزکوه

این رود از فیروزکوه، سوادکوه و کوه های شه میرزاد سرچشمه می گیرد و پس از مشروب ساختن رودخانه دشت گرمسار به سوی نمک زارهای شرق حوض سلطان جاری می شود. سواحل سرشاخه های این رود ارزش های گردش گاهی مناسبی دارد.

رودخانه جاجرود، تهران

این رودخانه یکی از مهم ترین رودخانه های استان تهران است که از کوه های کلون بستک سرچشمه می گیرد و پس از مشروب ساختن زمین های دشت ورامین به رودخانه کرج می پیوندد. روی این رودخانه، سد لتیان احداث شده و از گردش گاه های زیبای استان به شمار می آید.

رودخانه کرج، کرج

این رودخانه یکی از پرآب ترین رودخانه های استان تهران است که از کوهستان البرز و کانون آب گبرخرسنگ کوه سرچشمه می گیرد. این رودخانه، حدود ۲۲۰ کیلومتر طول دارد و سد امیر کبیر بر روی آن ساخته شده است. محیط پیرامون سد و کناره های رودخانه گردش گاهایی زیبا دارد.

رودخانه لار، تهران

این رودخانه از کوه های برف گیر و پر باران کلون بستک با ۳۰۰۰ متر ارتفاع در شرق و شمال شرقی استان، سرچشمه می گیرد. روی این رودخانه یک سد ساخته شده است. حواشی این رودخانه از گردش گاه های بسیار مهم استان تهران است.

طالقان رود، کرج

این رود از کوه های کندوان و کهاریزگ سرچشمه می گیرد و به سفیدرود می پیوندد. این رودخانه ۱۸۰ کیلومتر طول دارد. سواحل آن، به ویژه در بخش های بالادست، واجد ارزش های تفریحی و جهان گردی است.

سایر رودخانه ها، تهران

از دیگر رودخانه های استان می توان به رودشور یا اهررود اشاره کرد.

مناطق حفاظت شده و پارک های جنگلی

مناطق حفاظت شده و پارک های جنگلی تهران

در محدوده استان تهران، فضا‌های جنگلی گسترده فراوانی وجود دارد که هر یک از آن‌ها، محل گذران اوقات فراغت مردم است. مهم‌ترین پارک‌های تجهیز شده جنگلی عبارتند از:

پارک جنگلی چیتگر، تهران

این پارک با ۱۴۵۰ هکتار فضای سبز و یک بیست دوچرخه‌سواری در غرب تهران قرار دارد. این پارک از بزرگترین پارک‌های استان است که در بیش‌تر فصل‌های سال از آن استفاده می‌شود.

پارک ملی کویر، ورامین

این پارک در غرب کویر مرکزی ایران و شرق دریاچه نمک قرار دارد. این پارک مجموعه باارزشی از ذخایر گیاهی و جانوری متنوع و نیز آثار فرهنگی و تاریخی، مانند کاروانسرای شاه‌عباسی (قصر بهرام) و باقی‌مانده آثار حرم خانه و عین الرشید است. مشهورترین جانوران این پارک عبارتند از گورخر، قوچ و میش، کل و بز، یوز پلنگ، قره‌کل، جیبر، آهو، گربه شنی، کفتار، گرگ، شغال، روباه شنی، روباه معمولی، خرگوش جوجه‌نیگی و سمور سنگی و از پرندگان مهاجر این پارک می‌توان به حواصیل، فلامینگو، غاز، اردک، عقاب، قرقاول، درنا و میش مرغ اشاره کرد.

پارک ملی کویر

پارک ملی کویر یک راه اصلی دارد که از طریق ورامین - پیشوا، روستاهای قلعه بلند، عسکر آباد و حصارگلی، به مبارکه و سپس به کاروانسرای شاه عباس مرتبط می‌شود. راه‌های دیگر آن عبارتند از راه بندعلی خان، راه سیاه پرده، راه مسیله، راه مرتجیب، راه ابوزیدآباد و راه کهک که استفاده از این راه‌ها به راهنما نیاز دارد.

پارک ملی خجیر و سرخه حصار، تهران

این پارک با ۹۳۸۰ هکتار وسعت و ۱۵۴۷ متر ارتفاع از سطح دریا، در کنار شهر تهران قرار دارد. تمام این ناحیه به جز بخش شمال شرقی آن جزو مناطق حفاظت شده و زیستگاه انواع پرندگان مهاجر در زمستان است. راه‌های ارتباطی این ناحیه عبارتند از: جاده خجیر و جاده قصر فیروزه.

منطقه حفاظت شده لار، تهران

این منطقه با ۲۹۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا در شمال و شمال شرقی تهران و در فاصله ۹۰ کیلومتری آن واقع شده است. منطقه لار گونه‌های مختلفی از حیات وحش مانند قوچ، میش، پلنگ، گراز، روباه، شغال، عقاب طلایی و ۹۷ گونه پرنده و انواع خزندگان را در خود جای داده تنوع گیاهی جالب توجهی دارد.

پارک جنگلی لویزان، شمیرانات

این پارک با ۱۱۰۰ هکتار وسعت در شمال شرقی تهران قرار دارد. پارک لویزان از گردش‌گاه‌های بزرگ استان تهران است.

باغ وحش تهران، تهران

باغ وحش تهران در ۴ کیلومتری بزرگراه تهران - کرج و در جنب پارک ارم واقع شده است. این باغ وحش با ۴/۵ هکتار وسعت در سال ۱۳۷۱ احداث شد. در این مکان، بیش از ۲۹۰ حیوان نگهداری می‌شود مورد بازدید مردم قرار می‌گیرد.

سایر پارک های جنگلی و مناطق حفاظت شده، تهران

سایر مناطق حفاظت شده استان عبارتند از: منطقه حفاظت شده ورچین در ۱۵ کیلومتری شرق تهران، مناطق آزاد کرج که تا ساوجبلاغ و استهبان ادامه می‌یابد، مناطق آزاد فیروز کوه، لار، پلور، ورامین، تلو، قم در اطراف دریاچه حوض سلطان و پلنگ دره و ارتفاعات امام زاده داوود، حومه‌کن و سولقان ورودن. سایر پارک‌های جنگلی استان عبارتند از: پارک سوهانک با ۲۰۰ هکتار مساحت، غزال با ۹۷۵ هکتار در شمال شرقی، سرخه حصار با ۸۵۰ هکتار در شرق توسکا با ۳۰۰ هکتار در جنوب شرقی و خجیر با ۱۲۰ هکتار در شمال شرقی تهران.

چشمه ها

در نواحی کوهستانی تهران، منابع آب معدنی متعددی جاری است. که مهمترین آنها عبارتند از:

چشمه آب علی هراز، تهران

چشمه آب معدنی ابعلی در شمال دهکده آب علی در ۶۰ کیلومتری شمال شرقی تهران، در کنار بستر رودخانه مبارک آباد واقع شده است. آب این چشمه از گروه آب‌های بی‌کربناته کلسیک سرد PH متمایل به اسید است و آهن و سیلیس نیز با در آن وجود دارد. این آب در درمان برخی بیماریهای دستگاه‌گوارش، کبد، لوزالمعده و روده مؤثر است. همچنین در تنظیم کلسترول و اسید اوریک نیز استفاده می‌شود.

چشمه علی ری

این چشمه در شمال ابن بابویه و غرب کارخانه سیمان ری واقع شده است. پیشینه تمدن این ناحیه به ۴۰۰۰ سال قبل از میلاد می‌رسد. مشرف بر این چشمه، سنگ برجسته نسبتاً بزرگی وجود دارد که سیمای فتحعلی شاه و برخی شاه زادگان قاجار بر روی آن حک شده است.

چشمه آب معدنی اسک، دماوند

این چشمه‌های یازده‌گانه در ۹۶ کیلومتری شرق تهران در دامنه جنوبی قله دماوند و در کف دره هراز در دو سوی رودخانه هراز واقع شده‌اند. آب این چشمه‌ها حاوی کلروره بی‌کربناته و هیدروژن سولفور و گوگرد است و در درمان عفونت‌های مجاری تنفسی و بیماری‌های جلدی و مفصلی مؤثر است.

چشمه گله گیله، کرج

این چشمه در روستای شهرستانک در مسیر جاده کرج - چالوس و در ۱۰۰ کیلومتری تهران واقع شده است. قصر ناصری نیز در نزدیک این چشمه قرار دارد که محل توقف کوه نوردان است. این چشمه یکی از پرآب‌ترین چشمه‌هاست و ارزش تفریحی بسیار مناسبی دارد.

چشمه آب گرم لاریجان، لار، تهران

این چشمه‌ها در امتداد دره لار واقع شده‌اند. در مظهر این آب گرم، حمام‌هایی باخزینه‌هایی کوچک احداث شده است. فضای پیرامون این چشمه با آب و هوای معتدل و با چشم اندازهای کوهستانی مرتفع در آمیخته است.

چشمه قلعه دختر، پلور، فیروزکوه

این چشمه در محل پل دختر، بین گردنه امام زاده هاشم و پلور قرار دارد. آب این چشمه در تنگه‌ای از کوه میان رود خارج می‌شود و به سوی رودخانه سرازیر می‌شود. وجه تسمیه چشمه به خاطر قلعه دختر است که در کنار آن قرار دارد. آب این چشمه از گروه آب‌های بی‌کربناته کلسیک سبک و سرد با PH نزدیک به خنثی است و نوشیدن آن در درمان بیماریهای دستگاه‌گوارش، کبد و لوزالمعده مؤثر است.

سایر چشمه ها و مراکز آب درمانی

دیگر چشمه‌های استان عبارتند از: چشمه اعلاء دماوند در شمال دماوند، چشمه هرمس، اسک در دهکده اسک، چشمه معدنی البرز - آب علی در دهکده آب علی و چشمه وله - گچ سر در شمال غربی دهکده وله، شاه‌دشت در کرج و چشمه تیزآب در ۵۳ کیلومتری تهران.

آبشارها

آبشار دوقلو، شمیرانات

این آبشار در ارتفاع ۲۷۰۰ متری، در زیر پناهگاه شیرپلا قرار گرفته و یکی از زیباترین آبشارهای ناحیه شمیرانات است. پیرامون این آبشار محل مناسبی برای رفع خستگی کوه نوردانی است که به ارتفاعات صعود می‌کنند.

آبشار لار، تهران

یکی از جاذبه‌های مهم ناحیه لار، آبشار آن است که در محلی در نزدیکی روستای وانا واقع شده‌است. این آبشار زیبایی خاصی دارد.

سایر آبشارها، تهران

سایر آبشارهای استان عبارتند از: آبشار اوسون در دربند، آبشار پستگ در مسیر پناه‌گاه شیرپلا، آبشار سوتک در شمال غربی دربند، آبشار شکر آب در ناحیه میگون، آبشار فصلی پیچ آدران در ۱۵ کیلومتری جاده کرج - چالوس، آبشار سنگان در مسیر امام‌زاده داوود، آبشار منظریه در ناحیه شمیرانات و آبشار یخ‌کوه دماوند.

دره‌ها

دره اوین، درکه، تهران

این دره که در طول آن رودخانه‌ای پر آب جریان دارد، در شمال شهر تهران واقع شده است. در طول مسیر دره، باغ‌های متعددی وجود دارند که در فصل بهار و تابستان به زیبایی دره می‌افزایند.

دره کن، سولقان، تهران

این دره در شمال شرقی تهران قرار دارد و رودخانه پر آب کن در مسیر آن جریان دارد. آب و هوای مسیر کن - سولقان بسیار فرح بخش است. از امکانات آن می‌توان به قهوه‌خانه‌های سنتی، در طول دره اشاره کرد. در فصل‌های بهار و پائیز، می‌توان زیباترین چشم‌اندازها را در دره کن - سولقان شاهد بود.

کردان، واریان، ارنگه، کرج

این دره‌ها که در اطراف کرج واقع شده‌اند، پس از پی‌ریزی سد امیر کبیر، تنها راه ارتباطی به ده‌واریان‌گذر با قایق از دریاچه سد کرج است. در هتل واریان نیز امکاناتی برای قایق رانی و اسکی روی آب فراهم آمده است. هوای این منطقه در تابستان ملایم و معتدل و در زمستان بسیار سرد است. باغ‌های سیب و گلسنان‌های ارنگه نیز شهرت بسیار دارد.

اوشان، فشم، شمیرانات

این دو ناحیه به ترتیب در ۳۰ و ۳۵ کیلومتری شمال شرق تهران قرار دارند و هوای آن در بهار و تابستان معتدل است. روستاهای آهار، شکراب، لالون، زایگون، گرماب دره و میگون در حوالی آن، از نواحی تفریحی بشمار می‌آیند.

سایر دره‌ها، تهران

سایر دره‌های استان تهران عبارتند از: دره کرج به چالوس و دره پل خواب در جاده کرج - چالوس

پیست های اسکی

بلندی‌های شمالی شهر تهران زمستان‌های سرد کوهستانی و تابستان‌های معتدل و خنک دارد. از همین رو در فصول مختلف سال، فضای مناسبی برای ورزش‌های زمستانی (اسکی) بشمار می‌آیند. در گوشه‌هایی از این منطقه پیست‌های خصوصی نیز دایر شده است که عبارتند از:

پیست آب علی، فیروزکوه

این پیست با ۲۸۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا در جاده هزار به فاصله ۵۰ کیلومتری تهران قرار دارد. پیست آب علی دارای امکاناتی مانند زمین تنیس، سوارکاری، پرش باکایت، هتل و سه رستوران و تیم پزشکی است. زمان مناسب برای اسکی در این ناحیه اوایل دی تا اواخر اسفند ماه است.

پیست دیزین، کرج

این پیست با ۳۸۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا، در جاده چالوس و در ۶۰ کیلومتری تهران قرار دارد. از امکانات آموزشی و زمین‌های تنیس، والیبال، زمین بازی کودکان و پیست اسکی روی چمن برخوردار است و بلندی‌هایی برای کوه نوردی، راه پیمایی و اسب سواری دارد. هم‌چنین مسیرهای دوچرخه سواری و شش‌رستوران دارد.

پیست شمشک، شمیرانات

این پیست با ۳۰۰۰ متر طول و ۳۶۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا، در ۵۸ کیلومتری شمال شرق تهران قرار دارد و زمان مناسب اسکی در آن، اوایل دی تا اردیبهشت ماه است. این پیست دو اقامت‌گاه نیز دارد.

پیست توجال، تهران

این پیست با ۳۵۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا در ایستگاه پنج تله‌کابین توجال قرار دارد. در انتهای ایستگاه پنج، چندین رستوران و محل استراحت وجود دارد. این مجموعه دو تله‌اسکی بشقابی و یک تله‌سی‌یژدارد.

سایر پیست های اسکی، تهران

از دیگر پیست‌های اسکی می‌توان به پیست دربندسر در شمال شرق تهران، پیست خوردر جاده کرج - چالوس و پیست اسکی روی چمن دیزین در جاده چالوس اشاره کرد.

غارهای طبیعی

غار گل زرد، لار، دماوند

غار گل زرد در دشت زیبای لار واقع شده است. سطح درون غار، مملو از استالاکتیت و استالاکمیت‌هایی است که بصورت قندیل از سقف و کف آن نمایان شده‌اند. هم‌چنین سطح آن از کربنات کلسیم پوشیده شده و روشنایی فانوس کوه نوردان، درخشندگی زیبایی غار را نمایان می‌سازد. درون این غار چندین حوضچه آب سرد در فاصله‌های متفاوت از هم وجود دارد.

غار مراد، گچس، کرج

این غار در مسیر جاده تهران - چالوس در منطقه گچ‌سرو در ناحیه آزاد بر قرار گرفته است از این محل با یک ساعت پیاده‌روی می‌توان به غار یخ مراد رسید. برودت درون این غار به اندازه‌ای است که تا ماه خرداد هم می‌توان قندیل‌های یخ را در آن دید.

غار رودافشان، فیروزکوه

این غار در دهکده رود افشان شهرستان دماوند و در کوهستان البرز مرکزی واقع شده‌است. درون این غار از مواد آهکی پوشیده شده که به صورت قندیل‌هایی از سقف آویزان شده‌اند. ارتفاع غار به اندازه‌ای است که به آسانی می‌توان در آن حرکت کرد.

سایر غارها، تهران

از دیگر غارهای استان تهران می‌توان به غار بوزنیک در جاده دماوند - فیروزکوه، در مجاورت روستای هرانده و غار بیوک آغا در مسیر جاده کن اشاره کرد.

امکان مذهبی

مساجد قدیمی

مسجد امام خمینی (سلطانی)، تهران

این مسجد در انتهای خیابان ناصرخسرو واقع شده و به بازار تهران محدود است. مسجد شاه یا سلطانی از آثار دوران فتحعلی شاه قاجار است و در زمان ناصرالدین شاه نیز، دو مناره کنونی سردر مسجد به آن اضافه شد و تعمیراتی در آن صورت گرفت. این مسجد از لحاظ وسعت صحن، شبستان‌های زیبا، گنبد عظیم کاشی‌کاری شده و تاق‌ها و سردر، باشکوه و جالب است.

مسجد رجب علی، تهران

این مسجد قدیمی در خیابان بوذرجمهری در محله «درخاوندگاه» واقع شده و صحنی وسیع، شبستان تابستانی و زمستانی دارد. ایوان مدرسه و شبستان قدیمی این مسجد، به کاشی‌کاری‌های زیبای دوران قاجار مزین است.

مجموعه و مسجد جمعه سلجوقی، دماوند

این مسجد در شهرستان دماوند قرار دارد و بارها تعمیر و مرمت شده است. مناره مدور ساده این مسجد که روی پایه چهارگوش آجری قرار گرفته، تنها یادگار بنای مسجد است.

مدرسه و مسجد شهید مطهری (سپهسالار)، تهران

این بنا در خیابان شهید مصطفی خمینی واقع شده و از آثار قرن سیزدهم هجری قمری است. حاج میرزا حسن خان سپه سالار، صدر اعظم دوره ناصرالدین شاه قاجار و برادرش مشیرالدوله بانی این مسجد بودند. این مدرسه ۶۲ متر طول و ۶۱ متر عرض و ۶۰ حجره دارد. گنبد آن، ۲۷ متر ارتفاع دارد. این بنا شامل جلوخان، سردر، دهلیز، ساختمان دو طبقه، حجره‌ها، چهارایوان، گنبدی بزرگ، شبستان، هشت‌گلدسته، مناره کاشی‌کاری شده و مخزن یک کتابخانه معتبر است.

مسجد جامع ورامین، ورامین

این مسجد یکی از بناهای قدیمی شهر ورامین است. این بنا در دوران سلطنت سلطان محمد خدابنده آغاز و در عهد فرزندش سلطان ابوسعید به پایان رسید. این بنا شامل شبستان، ایوان، گنبد بزرگ آجری، بناهای طرفین شبستان و ده تاق نمای کوچک و یک تاق بزرگ در وسط است.

سایر مساجد قدیمی

از دیگر مساجد قدیمی می‌توان به مسجد قنبر علی خان، مسجد مشیرالسلطنه، مسجد سیدعزیزالله و مسجد و مدرسه شیخ عبدالحسین و مسجد جامع در فیروزکوه اشاره کرد.

مقبره ها و امامزاده ها

بقعه آقا(سرقبرآقا)، تهران

این بنا در قرن سیزدهم هجری قمری ساخته شده و آرامگاه سیدابوالقاسم امامی، امام جمعه تهران در دوران قاجار است. مجموعه ساختمان شامل حرم، ایوان، رواق‌های زیبا و آینه‌کاری و گنبد و پوشش کاشی‌کاری است.

گنبد بی بی شهربانو، ری

این گنبد مینائی که به روایتی، محل آرامگاه مادر حضرت سجاد (ع) و دختر یزدگرد سوم ساسانی است در دامنه جنوبی کوه ری معروف به کوه بی‌بی شهربانو واقع شده است. محوطه این گنبد ۳۳ متر طول و ۲۲ متر عرض دارد که با دیوار سنگی محصور شده است. گنبد بقعه از آثار دوره دیلمیان است.

بقعه بی بی زبیده، ری

این بقعه در قرن نهم هجری ساخته شده است. لوحه‌ای به خط نستعلیق در رواق حرم قرار دارد که شرح سفر بی‌بی شهربانو و دخترش زبیده خاتون از کربلا را بیان می‌کند.

آستانه حضرت عبدالعظیم، ری

آستانه حضرت عبدالعظیم یکی از زیارت‌گاه‌های بزرگ شیعیان جهان است و در شهری واقع شده است. حضرت عبدالعظیم از فرزندان امام حسن علیه السلام است که در قرن سوم هجری شهید شد. بقعه‌های امامزاده حمزه، برادر امام رضا (ع) و امام زاده طاهر از فرزندان امام سجاد علیه السلام، مقبره‌های برخی از شاهان قاجار و شماری از علما نیز در همین مجموعه قرار دارد. قدمت این بنا به سال ۸۴۸ هجری قمری می‌رسد.

حرم امام خمینی، تهران

مرقد امام خمینی علیه السلام رهبر انقلاب اسلامی ایران در جنوب شهر تهران واقع شده است. در اطراف حرم چهار گلدسته با ارتفاع ۹۱ متر و به نشانه سن مبارک حضرت امام ساخته شده و ارتفاع حرم تانوک چرخ پرچم، سن رحلت امام را نشان می‌دهد. دور گنبد این حرم با ۷۲ لاله به نام ۷۲ تن تزیین شده و پنج‌در ورودی به اسم پنج تن دارد. در اطراف حرم تأسیسات خدماتی متعددی برپا شده که پاسخگوی نیاز زائران است.

امامزاده داوود، تهران

این امامزاده مدفن داوود بن عماد یکی از نوادگان حضرت امام زین العابدین علیه السلام است که در روزهای تعطیل، انبوهی از زائران را به سوی خود جذب می‌کند. امامزاده داوود در کوهستان‌های شمال غربی تهران واقع شده و بر اهمیت سیاحتی و زیارتی این منطقه افزوده است.

بقعه امامزاده یحیی، تهران

این بقعه در کوچه امامزاده یحیی، محله عودلاجان واقع شده است. این بنا در سال ۱۳۲۰ شمسی از روی نقشه قدیمی و با همان ابعاد بازسازی شد. در این بقعه یک صندوق مرقد عتیقه با ۵/۲ متر طول و ۰/۶/۱ متر عرض و ۱۸/۱ متر ارتفاع نصب شده که تاریخ ۸۹۵ را دارد. ساختمان بقعه امامزاده یحیی از آثار عهد مغول است.

امامزاده یحیی، ورامین

این بقعه در محله کهنه گل ورامین قرار گرفته و تاریخ بنای آن، سال ۷۰۷ هجری قمری است. کاشی فیروزه‌فامی با تاریخ ۶۲۸ هجری قمری در نزدیکی مرقد امامزاده یحیی کشف شده که متعلق به آرامگاه یکی از بزرگان شیعه و قدیمی‌ترین لوحه تاریخ دار تهران است.

بقعه جوانمرد قصاب، ری

این بنا در منصورآباد ری واقع شده و مربعی با اضلاع ۶ متر است. در میان این بقعه سکوی مستطیل شکلی بایک متر ارتفاع، ۲ متر طول و ۱ متر عرض قرار دارد.

بقعه سید اسماعیل، تهران

این بقعه در محله چال میدان، میان خیابان بوذرجمهری و خیابان مولوی واقع شده است. بنای کنونی بقعه به زمان محمد شاه مربوط است. در قسمت بالای سرمرقد، یک درمنبت کاری زیبا و قدیمی با ۱۶۲ سانتی متر طول و ۶۶ سانتی متر عرض نصب شده است. قدیمی‌ترین اثر تاریخی این بقعه کتیبه‌ای با خط نسخ برجسته با تاریخ جمادی الاول سال ۸۸۶ هجری قمری است. که به زمان آق قویونلو مربوط است.

بقعه سید نصرالدین، تهران

این بقعه در خیابان خیام بین خیابان امام خمینی و میدان بزرگ محمدیه واقع شده است. قدیمی‌ترین تاریخ موجود در این بقعه، سال ۹۹۳ هجری قمری است که در کتیبه‌ای بر روی قطعه طویل چوب به خط ثلث برجسته نوشته شده است.

برج و مقبره شبلی (شیخ شبلی)، فیروزکوه

این برج در شرق شهر دماوند قرار دارد و ساختمانی مخروطی شکل است که از آهک و آجر ساخته شده و قدمت آن به ۲۵۰ سال می‌رسد.

فرهنگ و هنر

موزه ها

موزه آزادی، تهران

این مجموعه در داخل برج میدان آزادی واقع شده و در آن اشیای مختلفی از دوران قبل از میلاد، هخامنشی، اشکانی، ساسانی و دوره‌های اسلامی مانند اشیای سفالین، ظرف‌های مفرغی، تابلوهای نقاشی و فرش به نمایش گذاشته شده است.

شهرک سینمایی صداوسیما (حاتمی)، تهران

این شهرک با ۱۰ هکتار مساحت در سال ۱۳۵۸ برای بازسازی صحنه‌هایی از تهران قدیم ساخته شد. طراحی نمای عمارت‌ها، مغازه‌ها، محله‌ها و گذرها توسط جانی کورتینا و دیگر دکوراتوره‌های ایتالیایی و با توجه به عکس‌های آن زمان صورت گرفته و سعی شده است ساختمان‌های تاریخی و معروفی که در گذر زمان شاهد حوادث و جریان‌های مختلف بوده‌اند، بازسازی شوند. شهرک سینمایی شامل سه مجموعه مهم است. الف - خیابان لاله‌زار، ساختمان شهرداری و میدان توپ خانه تهران قدیم. ب - قسمت‌های متصل به لاله‌زار شامل محله‌های عودلاجان و پامنار در فراسوی بازار تهران.

ج - فضاهای مربوط به دوران سرداران که در پشت محله‌های قدیمی تهران قرار گرفته است.

موزه هنرهای معاصر، تهران

ساختمان موزه هنرهای معاصر که در خرداد ۱۳۵۶ افتتاح شد، در خیابان کارگر شمالی و جنب پارک لاله قرار دارد. این موزه سه طبقه دارای ۹ نگارخانه با آثاری از پابلویکاسو، پل گوگن، کلود مونه و ژورژ پیکاسو، کتابخانه و واحد سمعی و بصری است. در باغ مجسمه موزه هنرهای معاصر، آفریده‌هایی از مارینومارینی، پرویز تناولی، زنه مارگریت، هنری مور، الکساندر کالدر، آبرتو جاکومتی، ماکس بیل، ادوارد چیلیدا، و نوریوکی خاراگوشی گرد آورده شده است.

موزه هنرهای زیبا (کاخ سیاه)، تهران

کاخ موزه هنرهای زیبا که تابلوهای گرانها و نفیس نقاشی را به نمایش گذاشته، در مجموعه سعدآباد واقع شده است.

موزه فرش ایران، تهران

ساختمان موزه با معماری شکیل با آدین‌های نمای بیرونی شبیه به دارقالی، در شمال پارک لاله بنا شده است. سطح قسمت نمایشی آن ۳۴۰۰ متر مربع مشتمل بر دو تالار نمایش قالی و گلیم است. موزه فرش ایران که در سال ۱۳۵۶ افتتاح شد، کتابخانه‌ای با ۳۵۰۰ جلد کتاب دارد. مجموعه موزه فرش شامل نمونه‌های قالی ایران از قرن ۹ هجری قمری تا دوره معاصر است و در حدود ۱۳۵ تخته از شاه‌کارهای فرش ایران در تالار طبقه هم‌کف به نمایش درآمده است. هنر قالی بافی در ایران، با توجه به قالی ۲۵۰۰ ساله «پازیریک» که در سال ۱۹۴۹ میلادی در جنوب سیبری کشف شد، از قبل از دوره هخامنشی وجود داشته است.

موزه هنرهای تزئینی ایران، تهران

این موزه در سال ۱۳۳۸ بنیاد نهاده شد. ساختمان موزه چهار طبقه دارد و آثار به نمایش درآمده در آن عبارتند از:

طبقه هم‌کف: در این طبقه مجموعه‌ای زیبا از منبت و معرق و خاتم‌کاری به شکل میزو و صندلی و کمد و ویترین‌را به نمایش گذاشته‌اند.

طبقه اول: بافته‌ها و دوخته‌های سنتی ایران از انواع زریفت، زری خطاطی، زری گل برجسته، زری لپه باف و انواع مخمل، ترمه، قلم‌کار، انواع قالیچه، گلیم و جاجیم در این طبقه به نمایش درآمده است. همچنین بخشی بزرگ از نمایشگاه به آثار سوزن‌دوزی و شاخه‌های دیگر آن اختصاص دارد.

طبقه دوم: این طبقه شامل پنج بخش خاتم، منبت، لاک، فلز و شیشه است. در این طبقه انواع قاب آئینه، جعبه، رحل، قلمدان و سرچسبدان و زیورهای مختلف سده‌های دوازده تا چهارده هجری قمری، انواع شیشه از دوران پیش از اسلام تا سده چهارده هجری قمری به نمایش گذاشته شده است.

طبقه سوم: در این طبقه نقاشی‌ها و مینیاتورهای مکتب‌های هرات، تبریز، شیراز و اصفهان و قزوین به نمایش گذاشته شده است. از جمله این آثار صفحاتی از کتاب عجایب المخلوقات، خسرو و شیرین نظامی، خاوران نامه‌این حسام و شاهنامه فردوسی است.

موزه ملی ایران باستان، تهران

موزه ملی یا ایران باستان با ۲۷۴۴ متر مربع زیربنا، نخستین موزه علمی ایران است که آثاری از هزاره ششم پیش از میلاد تا دوره اسلامی را در خود جای داده است. این بنا زیر نظر آندره گدار در فاصله سال‌های ۱۳۱۶ - ۱۳۱۴ ساخته شد. این موزه دو طبقه دارای تالار سخنرانی، تالار نمایش، کتابخانه... است.

طبقه اول موزه به آثار پیش از تاریخ و دوره تاریخی اختصاص دارد و در طبقه دوم آثار دوران اسلامی به‌نمایش گذاشته شده است. این موزه برای تعمیرات اساسی تا سال ۱۳۶۶ تعطیل بود و در این سال با نام «موزه ملی ایران» بازگشایی شد و فعالیت خود را آغاز کرد. آثار مهم و با ارزش این موزه عبارتند از: قرآن‌های سده‌های سوم تا سیزدهم هجری، مجموعه ۶۱ سکه طلای دوران سامانی و آل بویه، مجموعه سکه‌های نقره دوره‌های سامانی، آل بویه، غزنوی و غیره.

این موزه دارای مجموعه‌ای از کتاب‌ها و نشریات در زمینه‌های تاریخ، باستان‌شناسی و هنر ایران و کشورهای همجوار به زبان‌های مختلف جهان است.

موزه و کتابخانه ملک، تهران

این موزه، ده هزار متر مربع زیر بنا دارد و مشتمل بر تالارها، مخزن کتابخانه، اطاق میکروفیلم، قرائت‌خانه و مرکز خدمات رایانه‌ای است. این کتابخانه ۴۰ هزار جلد کتاب دارد و سرپرستی آن باآستان قدس رضوی است، موزه ملک در محوطه باغ ملّی و در جنب وزارت امور خارجه قرار دارد. آثار این موزه عبارتند از: قالی‌های پشمی و ابریشمی دوره قاجار، سکه‌های طلا و نقره دوره هخامنشی تا قاجار، میزو و صندلی چوبی، قلم‌دان و تابلوهای دوره صفوی تا قاجار و انواع خط، تمپر، کتاب.

کاخ موزه ملت، تهران

این کاخ برای اسکان خانواده پهلوی در مجموعه سعدآباد ساخته شد. آثار موجود در این کاخ - موزه شامل فرش‌های نفیس ایرانی و اشیاء و چینی‌های خارجی و اموال مربوط به خاندان سلسله پهلوی است.

کاخ موزه نظامی، تهران

در این کاخ موزه ابزار و ادوات و تن‌پوش‌های جنگلی مربوط به دوره‌های مختلف تاریخی ایران به نمایش گذاشته شده است. این موزه در مجموعه سعدآباد جای گرفته است.

- کاخ موزه مروارید، کرج

این موزه که در گذشته کاخ شمس پهلوی بود، در مهرشهر کرج واقع شده و وسایل لوکس مانند مبل و لوستر و چینی را به نمایش گذاشته است.

کاخ موزه رجعت و عبرت (مادرشاه)، تهران

این کاخ در مجموعه سعدآباد قرار دارد و در سال ۱۳۵۰ برای استفاده و اسکان مادرشاه ساخته شد. آثار این کاخ موزه شامل فرش‌های با ارزش ایرانی و اشیای نفیس ساخت کشورهای اروپایی است.

موزه هنرهای ملی،تهران

سر در ورودی این موزه کاشی‌کاری شده و در چوبی بزرگی با شبکه‌های شیشه‌ای دارد. چوب پرده‌های مثبت بالای درها و پرده‌های مخملی آن کار هنرمندان کارگاه‌های موزه است. آثار این موزه عبارتند از:

- مینیاتورهایی به سبک قرن دهم که در قرن اخیر نقاشی شده‌اند. هر تابلو نمایان‌گر چند هنر شامل نقاشی،نذهیب، قاب سازی، خاتم کاری و مثبت کاری است.

- مجسمه حاج مقبل (نی‌زن سیاه و دل‌زنده) کارابوالحسن خان صدیقی، شاگرد کمال الملک است، تابلویی بازمینه کاشی که مربوط به ۴۰ سال پیش است، تابلوی مثبت و معرق تاق محراب سقف نیلگون گچ بری شده‌موزه و ده‌ها اثر دیدنی دیگر.

موزه جواهرات ملی،تهران

پیشینه جواهرات ملی ایران به عصر صفویه مربوط می‌شود که بر پایه گنجینه دولت، یعنی مجموعه‌ای جدا از اموال شخصی پادشاه بنیان نهاده شد. آثار با ارزش این موزه عبارتند از: الماس صورتی‌رنگ دریای نور که در ۳۷ بخش گنجینه رده‌بندی شده و ۱۸۲ قیراط وزن دارد، تخت طاووس که در زمان فتحعلی‌شاه در دوازده تکه متفصل با ۲۶۷۳۳ قطعه جواهر ساخته شده است.

کره جهان نمای ناصرالدین شاه با ۳۴ کیلوطلای ناب و ۵۱۳۶۶ قطعه گوهر به وزن ۳۶۵۶ گرم که در آسیای جنوب شرقی و انگلیس با الماس و هند با یاقوت روشن مشخص شده است، قطعات تراش خورده سنگ فیروزه خراسان و دانه‌های درشت مروارید خلیج فارس نیز در ساخت آن به کار رفته است.

موزه آثار طبیعی و حیات وحش،تهران

موزه دارآباد، غنی‌ترین موزه تاریخ طبیعی ایران است که در شهریور ۱۳۷۲ افتتاح شده است. در پنج بخش این موزه پستان‌داران، پرندگان، آبزیان، خزندگان و حشرات نگه‌داری می‌شود. در بخش دیرینه‌شناسی نخستین آثار حیات بر کره‌زمین و نیز سنگواره‌ها با رده‌بندی علمی به‌نمایش گذاشته شده‌اند. بخش‌های تاکسی درمی و پوست آمایی این موزه، کارگاهی برای تماشا و آموزش فنون حفظ تندیس طبیعی جانوران است.این موزه، دو سینمای روباز و سروپوشیده برای تماشای فیلم‌های مربوط به حیات وحش دارد. جای‌خانه سنتی موزه با چشم اندازی از شهر تهران یکی از ویژگی‌های جالب این موزه است.

موزه استاد صغتی(۱۳ آبان)،تهران

این موزه در سال ۱۳۲۵ تاسیس شد و در حال حاضر به هلال احمر تعلق دارد. صغتی نزدیک به ۶ هزار تابلو و بیش از هزار مجسمه‌گچی، سنگی و برنزی از شخصیت‌های علمی و ادبی ایران و تیپ‌های مختلف اجتماعی خلق کرد که شماری از آنها در موزه ۱۳ آبان نگهداری می‌شود. این موزه دارای سالن تئاتر، شهر فرنگ، نمایشگاه تک چهرها و موزه مردم‌شناسی است. این موزه در ضلع شمال غربی میدان امام خمینی قرار دارد و یکی از مکان‌های دیدنی مرکز شهر تهران است.

موزه سبزه‌شهند)،تهران

این کاخ توسط رضاخان در سال ۱۳۰۶ در شمال غربی میدان دربند بر روی تپه سعدآباد احداث شد. این‌کاخ دارای تالارآیینه، اتاق پذیرایی، اتاق غذا خوری، اتاق کار و اتاق خواب است.نمای کاخ با سنگ‌هایی به رنگ سبز تزیین شده است. فرش‌های نفیس و با ارزش کاخ، کار استادان مشهورقالی‌بافی ایران است. بیشتر اشیاء زینتی کاخ در سال‌های ۴–۱۳۵۳ از اروپا آورده شده‌بودند.

موزه رضا عباسی،تهران

موزه رضا عباسی که در بزرگداشت یکی از نگارگران زبردست عهد صفویه نام‌گذاری شده، دارای دو تالاراست که عبارتند از:موزه رضا عباسی تالاریپیش از اسلام: آثار این تالار به دو دوره معروف پیش از تاریخ و عصر تاریخی مربوط است. آثار موجود(مفرغ‌های لرستان) در این تالار به دوره هخامنشی، اشکانی و ساسانی مربوط است.

تالار هنرهای اسلامی: آثار موجود تالار، شامل ظروف سفالین، اشیای فلزی، عناصر معماری، جواهر و منسوجات دوره‌های سلجوقی، تیموری و صفوی است که در میان آن‌ها قلمدان‌ها، جلد کتاب‌ها و جعبه‌های‌روغنی دوره قاجار دیده می‌شود. در این موزه گنجینه‌ای از نقاشی‌های دوره اسلامی وجود دارد. بزرگی از شاهنامه«موت» که به اواسط سده هشتم هجری مربوط است و نمونه‌هایی از انواع مکتب‌های نقاشی مانند شیراز، تبریزو هرات، یک برگ از شاهنامه «هوتون»، هنر تذهیب، آثار چایی بیگانگان درباره ایران و مینیاتور از جمله آثار به‌نمایش در آمده در این تالار است. هنر کتاب‌سازی و خوشنویسی و انواع ظروف سفالین، اشیای فلزی، منسوجات و آثار دیگر در این موزه قابل مشاهده است. موزه رضاعباسی یک کتابخانه با حدود شش هزار جلدکتاب و چندین دوره روزنامه و مجله قدیمی فارسی.

کاخ موزه سعدآباد،تهران

مجموعه سعدآباد با حدود ۱۴کاخ در شمالی‌ترین و خوش آب و هواترین بخش تهران در مساحتی در حدود ۴۰۰ هکتار واقع شده است. این مجموعه، حدود ۱۸۰ هکتار جنگل طبیعی، چشمه‌سار، باغستان، گل‌خانه و خیابان‌های پوشیده از درخت و گل دارد. هر یک از این‌کاخ‌ها با مساحتی زیاد و با انواع امکانات تفریحی مانند استخر، مرداب، زمین‌های بازی و باغ و درختیار یکی از نزدیکان شاه بود.

ساختمان سران،تهران

این بنای عظیم در ضلع شمالی نمایشگاه بین‌المللی با زیربنای ۲۴۵۰۰ متر مربع درمحوطه‌ای یک صد هزار متری احداث شده است. گنبد مخروطی شکل عظیمی با اسکلت فولادی و سقف پائل‌ساندویچی و با ارتفاع ۳۶ متر از کف، تالار اصلی را می‌پوشاند. سایر قسمت‌های این مجموعه عبارتند از: دوتالار چند منظوره، نمازخانه و وضوخانه، دو سراسرای مجلل، دو تالار ویژه استراحت و انتظار سران، چهار تالارکنفرانس و پرده‌های نمایش گسترده و صفحه بام که از شمال به منظره کوه‌های البرز و از جنوب به فضای سبز وفضاهای اداری که در چهار گوشه صفحه بام واقع شده‌اند.

نمایشگاه بین‌المللی تهران،تهران

این نمایشگاه در زمینی به وسعت ۱/۳ میلیون متر مربع مشتمل بر ۶۲ سالن پوشیده‌است. اولین نمایشگاه بین‌المللی تهران در سال ۱۳۴۸ در همین مکان افتتاح شد.

سایر موزه‌ها

دیگر موزه‌های استان عبارتند از: موزه جانبازان انقلاب اسلامی، موزه گیاهان دارویی، موزه جانورشناسی کرج، موزه مجلس شورای اسلامی، موزه علوم، موزه ملی ماشین‌های کشاورزی، موزه صنعت برق، موزه پست، موزه آبگینه و سفالینه‌های ایران، موزه بهزاد، موزه مردم‌شناسی، موزه پروفسور حسابی،موزه‌خانه صبا، موزه آبکار، موزه سکه، موزه شهدا، موزه زمین‌شناسی، موزه نیروی هوایی، نمایشگاه دائمی هواپیما، مجموعه هرابریوم، عکاس‌خانه شهر، نمایشگاه هنرهای نمایشی و سنتی آسیا، بنیاد فرهنگی و هنری فرش‌رسم عرب‌زاده و نگارخانه‌های سپهری، مهر، سبزه‌علی زاده و گالری‌های صدر، کلاسیک، گلستان و… درتهران.

فضای روستایی ویژه

فضاهای روستایی ویژه استان به دو گروه تقسیم می‌شود: روستاهای دامنه‌ها و دره‌های البرز جنوبی که از جاذبه‌های ساحلی و رودخانه‌ای، چشمه‌های آب معدنی و آب گرم، غارها، دریاچه‌ها و کاخ‌ها و امام زاده‌ها برخوردارند و اهم آنها عبارتند از: روستاهای رینه، آسک‌گزنگ، وانان، آب علی، آهار، میگون، شمشک، اوشان، فشم، خور، دیزین، گچسار، چهل دختر و....

روستاهای بخش جنوبی استان که عبارتند از: روستاهای توجال در پاکدشت و رامین، روستای فشاپویه، مهران‌آباد، نیازآباد، کنارگرآباد، فجرآباد، درغوآباد، رباطکریم و شهریار

موسیقی و غذای محلی و صنایع دستی

سوغاتی‌ها و صنایع دستی

عمده‌ترین صنایع دستی استان را قلم زنی روی مس و برنج، خراطی و سبذبافی، خاتم‌کاری، شیشه‌گری، تراش و نقاشی روی شیشه، زیلوبافی، نقاشی روی چرم، قالببافی، سفال‌گری، حصیربافی، ورنی‌بافی، دست‌بافی، چاپ باتیک، جاجیم و گلیم بافی، رویه پستی، جوال، خورجین، رنگرزی و ریسندگی تشکیل می‌دهند. مراکز مهم مبادله شهر تهران عبارتند از: مراکز خرید عتیقه منوچهری، مراکز خرید صنایع دستی - خیابان طالقانی و استاد نجات‌اللهی، مرکز خرید فرش - بازار بزرگ و خیابان فردوسی و مرکز خرید کتاب - روبروی دانشگاه تهران.

رقص و موسیقی محلی

استان تهران بویژه شهر تهران مرکز حکومت و کانون ظهور انواع فرهنگ‌های ایرانی است. علاوه بر موسیقی ارکستر ملی، موسیقی سایر نواحی ایران از جمله آذربایجانی، کردی، لری، مازندرانی، گیلانی و نیز سایر نقاط ایران در مراکز مختلف این استان اجرا میشود. این نوع موسیقی‌ها معمولاً در برنامه‌ها و مراسم رسمی، نمایشگاه‌ها و تالارهای عمومی به اجرا در می‌آید و مورد علاقه مردم است. در حال حاضر استان تهران مرکز توسعه و اشاعه موسیقی ایرانی بویژه اشکال سنتی (مقامی) و مدرن است.

سفر و اقامت

سفر و اقامت به شهرهای استان تهران بسیار سهل و آسان است. کلیه شهرهای استان با شبکه زنجیری راه‌های آسفالتی و مناسب به هم اتصال یافته‌اند و فرودگاه بین‌المللی تهران از تهران به کلیه شهرهای دارای فرودگاه کشور و اکثر شهرهای کشورهای جهان پرواز مستمر دارد. اقامت در شهر تهران بدلیل فراوانی و تعداد هتل‌های درجه بندی شده با استانداردهای ملی و بین‌المللی با رزواسیون به سهولت انجام می‌پذیرد. سایر شهرهای استان نیز امکانات اقامتی و پذیرایی مناسبی دارند. در شهر تهران و تفرجگاههای اطراف آن رستوران‌های متعدد و فراوانی وجود دارد که انواع غذاهای ایرانی و خارجی را سرو می‌کنند.

ارمغان آفاق ایرانیان

تماس با ما :

05137237800

05137268701

09154067200

آدرس : مشهد - بلوار سازمان آب ، خیابان اسفندیانی ، نبش اسفندیانی ۳ پلاک ۲۰۱

WWW.ARMAGHANTRAVEL.COM